

Delbetänkande av utredningen om betrodda tjänster ”Vem kan man lita på? Enkel och ändamålsenlig användning av betrodda tjänster i den offentliga förvaltningen”, SOU 2021:9

12021/00503

1 Sammanfattning

Skatteverket har tagit del av delbetänkandet ”Vem kan man lita på?” och bedömer att utredningen har gjort ett gediget arbete. Utredningens förslag har tagit hänsyn till myndigheternas önskemål och synpunkter. Skatteverket ser positivt på förslagen i delbetänkandet.

Skatteverket tillstyrker att förslagen genomförs.

Skatteverket lämnar dock vissa synpunkter på förslagen. Synpunkterna gäller utredningens bedömning av offentlighet och sekretess samt utredningens förslag av gallrings- och bevaranderegler.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 8.4.7 Offentlighet och sekretess

Skatteverket instämmer i utredningens bedömning att en tjänst för validering av underskrift eller stämpel bör utgöra en sådan teknisk bearbetning som avses i 2 kap. 13 § tryckfrihetsförordningen.

Skatteverket delar inte utredningens slutsats att sekretess för uppgifter hos en myndighet som behöver använda valideringstjänsten inte skulle utgöra något hinder mot användningen av valideringstjänsten. Utredningen förefaller anse att bestämmelsen i 11 kap. 4 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) är en sekretessbrytande bestämmelse. Enligt Skatteverkets uppfattning avser den bestämmelsen att överföra sekretess, inte bryta sekretess.

För att en myndighet ska kunna lämna ut uppgifter till en valideringstjänst måste utlämnandet föregås av en prövning om sekretess gäller för uppgifterna och i så fall om det finns förutsättningar för att bryta den aktuella sekretessen. För en myndighet likt Skatteverket, som inom beskattningsverksamheten har att tillämpa en sekretess som är absolut, är existensen av tillämplig sekretessbrytande bestämmelse helt nödvändig i sammanhanget.

Det finns idag inte någon sekretessbrytande regel som omedelbart motsvarar det behov som skulle uppstå efter införandet av en valideringstjänst för underskrifter och stämplat. IT-driftsutredningen har dock i delbetänkande Säker och kostnadseffektiv IT-drift, SOU

2021:1, lämnat förslag på en ny sekretessbrytande regel som föreslås införas i 10 kap. 2 a § OSL. Den föreslagna regeln avser att möjliggöra för myndigheter att lämna ut uppgifter till bl.a. andra myndigheter för uppdrag att utföra endast teknisk bearbetning. Om den av IT-driftsutredningen föreslagna sekretessbrytande bestämmelsen blir författning tillgodoses myndigheternas behov av en sådan bestämmelse för att på ett effektivt sätt kunna utnyttja en tjänst för validering av underskrifter och stämplat.

2.2 8.5 Bevarande

Skatteverket instämmer i utredningens slutsats att det bör satsas resurser för att utreda bevarande men framför önskemål om ett tydligare resonemang kring vikten av att kunna autentisera en elektronisk underskrift/stämpel och motsvarigheten på papper. I diskussioner kring e-signaturer framförs ofta argumentet ”men handsignaturer kan ju inte autentiseras över tid”. Ett förtydligande av möjligheterna, riskerna och konsekvenserna av massförfalskning av (främst historisk) information tror Skatteverket skulle gynna utredningen.

2.3 8.5.4 Metoder för att bevara elektroniskt undertecknade och stämplade handlingars giltighet

Skatteverket tillstyrker utredningens förslag och framför förhoppningar om att förslaget blir verklighet och att utredningsarbetet genomförs skyndsamt eftersom frånvaron av praktiskt fungerande lösningar för bevarande av e-undertecknade handlingar har på många myndigheter varit ett reellt hinder för införande av e-underskrifter.

2.4 8.5.5 Ett ökat stöd från Riksarkivet

Skatteverket delar utredningens bild att generella bestämmelser blir mindre resurskrävande för alla inblandade parter. Skatteverket vill även tillägga att dagens förfarande med gallringsframställan i varje enskilt fall blir ett hinder för digitalisering, eftersom myndigheter behöver invänta besked om gallring innan man digitaliserar en process som kräver underskrift.

2.5 8.6.2 Vilket stöd behövs?

Vägledningen som utredningen hänvisar till i fotnot 103 på s. 197 rör inte skyddsåtgärden fingerade personuppgifter utan endast skyddsåtgärderna skyddad folkbokföring och sekretessmarkering.

3 Konsekvenser för Skatteverket

Givet den modell som föreslås i delbetänkandet kring avgiftsfinansiering kommer det att medföra kostnader för Skatteverket i takt med att valideringstjänsten nyttjas. Kostnaderna är svåra att beräkna i nuläget eftersom det inte finns några belopp att ta ställning till samt omfattning av nyttjandet av valideringstjänsten.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm och föredragande har varit Cathrine Styrström. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: överdirektören Fredrik Rosengren, avdelningschef för Kundmötesavdelningen Anderas Elvén, Gunnar C Svensson, Per-Anders Pennlov och Robert Malm.

Katrin Westling Palm